

A'k de Oldehove niet siën ken, dan foël ik my onwennich

Waarom is de Oldehove nooit afgebouwd?

Opdrachtenblad

Tijdvak: Tijd van ontdekkers en hervormers 1500-1600

Opdracht

- 1 Lees de onderstaande tekst.
- 2 Schrijf voor jezelf de belangrijkste punten uit de tekst op.
- 3 Bespreek met je groepje welke punten overeenkomen en kies de belangrijkste drie argumenten uit.
- 4 Hierna ga je een kleine presentatie voorbereiden, je moet kunnen beargumenteren waarom de Oldehove nooit is afgebouwd. Hierbij benoem je welke bronnen je hebt gelezen en gezien en hoe je deze bronnen hebt gebruikt om tot je conclusie te komen.

Calvinisme

Waarom men stopte met de bouw? Veel mensen denken dat de verzakking de reden is, maar oppertorenwachter William Lord denkt daar anders over: "Ik vermoed zelf dat ze stopten met bouwen vanwege de reformatie. Doordat het katholicisme in 1560 werd verboden, kreeg de kerk veel minder bezoekers, dus had hij geen functie meer (bron 2).

Volgens mij hadden ze de toren ook gewoon af kunnen bouwen als je kijkt naar de rechte bovenkant (bron 1). Dat weet ik alleen niet zeker, want er is geen bewijs van. Maar als dat niet kon, dan hadden ze de toren ook kunnen afbreken."¹

Het Calvinisme is een theologische stroming binnen het protestantisme die is voortgekomen uit de ideeën van de theoloog Johannes Calvijn. In Nederland verspreidde het Calvinisme zich tijdens de Reformatie in de 16e eeuw. In Leeuwarden, net als in veel andere delen van Nederland, heeft het Calvinisme een significante invloed gehad op zowel religieuze als maatschappelijke aspecten van de stad.²

Tijdens de Reformatie in de 16e eeuw kreeg het Calvinisme ook in Leeuwarden voet aan de grond. De stad werd een centrum van de Reformatie in Friesland. Calvinistische ideeën vonden gehoor onder verschillende sociale klassen, vooral onder de burgerij en de middenklasse.

Tijdens de zogeheten beeldenstorm hebben de Calvinisten grote delen van de kerk vernield, dit gebeurde in 1566. In 1576 raakte de kerk verder beschadigd door een grote storm in de natuur. De kerk werd vanaf 1595 verder afgebroken (bron 3) tot het punt dat er nog enkel een paar muren overeind stonden (bron 4).³

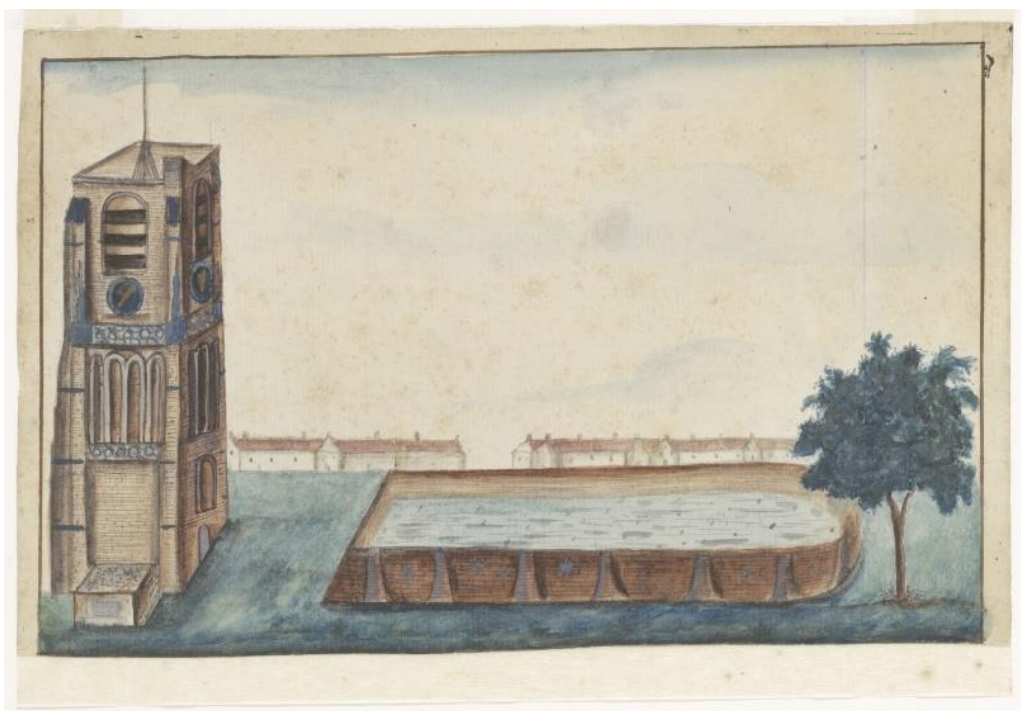
¹ <https://www.oldehove.eu/over-de-oldehove/>

² Jan Folkerts, voordracht voor de Rotary Club, 18 oktober 2006

³ Buijtenen, *St. Vitus van Oldehove: Episoden uit de strijd om Leeuwardens Kerk 1146-1580*, Wed. J.R. van Rossum Utrecht, 1950

Bron 3. Gezicht op de Sint Vituskerk en de Oldehove in Leeuwarden, gezien vanaf het zuiden. Rechts staan de restanten van de kerk hoe deze er in 1611 bij stonden. De Oldehove staat op enige afstand links. Vervaardigd door H. Bos in 1611. Opgehaald van Historisch Centrum Leeuwarden.

Bron 4. Gezicht op de Sint Vituskerk en de Oldehove in Leeuwarden, gezien vanaf het zuiden. Rechts staan de restanten van de kerkmuren zoals die er in 1622 nog stonden. De Oldehove staat op enige afstand links. Vervaardigd door H. Bos in 1622. Opgehaald van Historisch Centrum Leeuwarden.